

Trods ringere kåring går det avlsmæssigt fremad med malkeorganerne hos Holstein

Af Anders Fogh og Ulrik Sander Nielsen, Dansk Kvæg

Blandt Holsteinavlere er der bekymring for, om malkeorganerne forringes. Resultater viser, at kørerne for nogle egenskaber kåres lavere, men at det avlsmæssigt går i den rigtige retning

Gode malkeorganer er vigtige for at have en rationel malkning af kørerne, hvad enten det er i en robot eller en i malkestald. Der er derfor med rette stor fokus på udviklingen i malkeorganer. Udviklingen i den gennemsnitlige be-

dømmelse for egenskaberne i malkeorganer er dog afhængig af den avlsmæssige udvikling, ændret brug af bedømmelsesskalaen og en "miljømæssige" udvikling. "Miljøet" dækker over mange faktorer, hvoraf det kun er en del, som vi ved har en betydning.

Går det fremad eller tilbage?

Vi har derfor kigget på, hvordan det er gået med de lineære yver- og patteegenskaber hos 1. laktations-

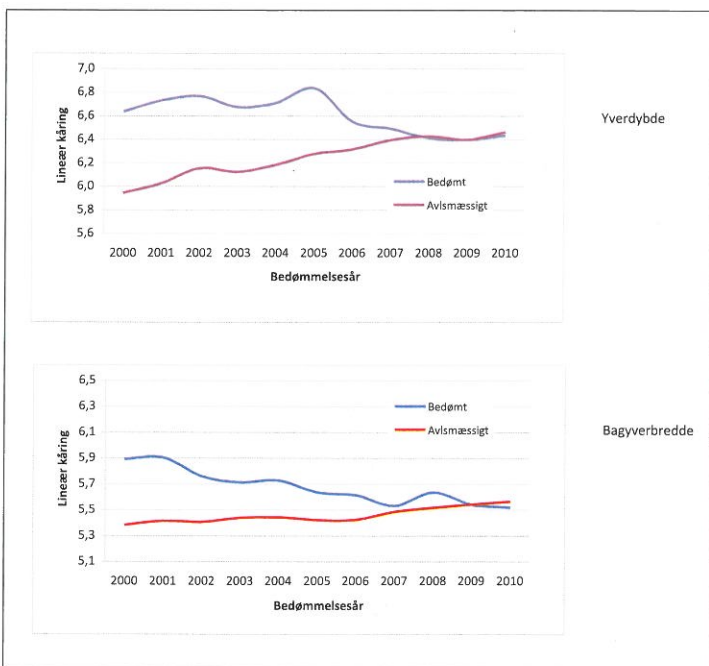
køer bedømt i de seneste 10 år. I figur 1-9 er dels vist den gennemsnitlige kåringskarakter for køer bedømt fra 2000-2010. De samme køer er anvendt til at beregne den avlsmæssige udvikling. Den avlsmæssige udvikling er vist omregnet til kåringspoints, så den opnår sammen niveau som den gennemsnitlige kåring i 2009. Den avlsmæssige udvikling, viser dermed kun noget om udviklingen, men ikke om niveauet.

Meget forskellig udvikling for yverdybde, bagyverbredde og forpatteafstand

For yverdybde, bagyverbredde og forpatteafstand er der stor forskel på udviklingen i den lineære kåring og den avlsmæssige udvikling. For alle egenskaber er den gennemsnitlige bedømmelse faldet kraftigt i de seneste 10 år. Bedømmelsen for yverdybde er således faldet med 0,3 kåringspoint, mens egenskaben avlsmæssigt er øget med 0,4 points.

Den primære årsag til faldet i kåringspoint for yverdybde i 2006-2007 skyldes, at kåringsskalaen blev ændret.

Avlsmæssigt er niveauet for Holstein øget kraftigt for yverdybde og forpatteafstand, mens niveauet for bagyverbredde er øget mode-

rat. For yverdybde og bagyverbredde er optimum 9, og der er dermed sket en gunstig avlsmæssig udvikling i perioden. For forpatteafstand er optimum på 8, mens racegennemsnittet er lavere. Et stigende avlsmæssigt niveau for forpatteafstand er derfor også gunstigt.

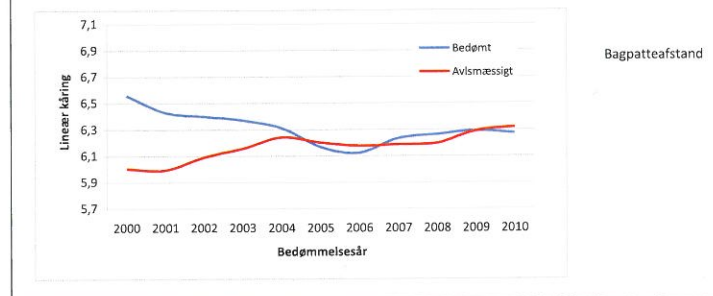
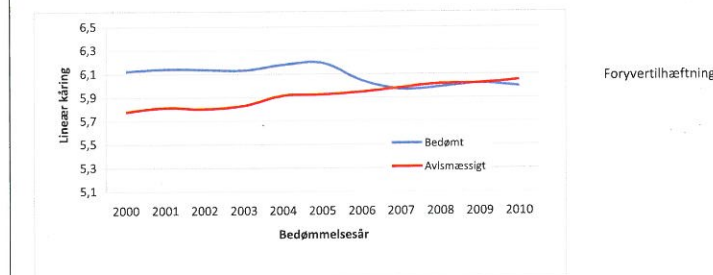
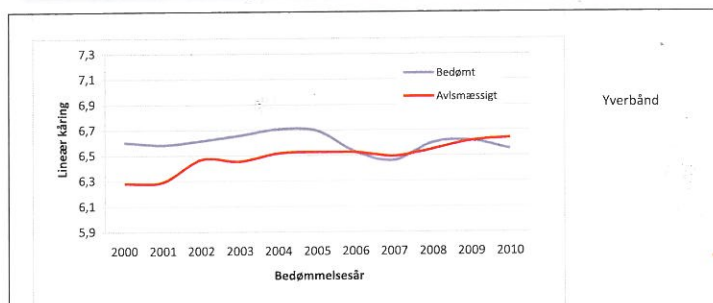
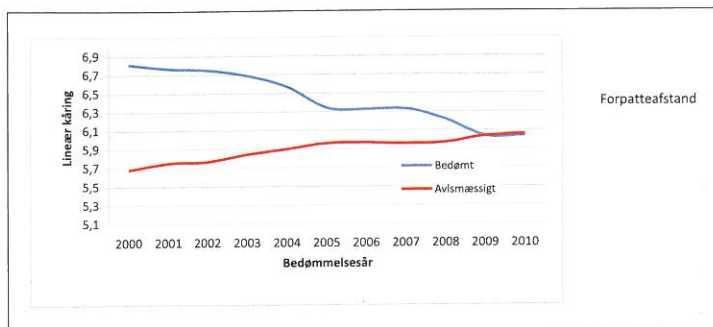
Forskellig udvikling for yverbånd, foryvertilhæftning og bagpatteafstand

For yverbånd, foryvertilhæftning og bagpatteafstand er der nogen forskel på udviklingen i den lineære kåring og den avlsmæssige udvikling. For bagpatteafstand er den gennemsnitlige bedømmelse faldet i de seneste 10 år, mens den har været nogenlunde konstant for yverbånd og foryvertilhæftning.

Avlsmæssigt er niveauet for Holstein øget moderat for alle egenskaber. For yverbånd og foryvertilhæftning er optimum 8 eller 9, og der er dermed sket en gunstig avlsmæssig udvikling i perioden. For bagpatteafstand er optimum på 5, mens racegennemsnittet er højere. Et stigende avlsmæssigt niveau for bagpatteafstand er ugunstigt, idet racen trækkes væk fra optimum.

Samme udvikling for pattetykkelse, pattelængde og bagyverhøjde

For pattetykkelse, pattelængde og bagyverhøjde er der god sammenhæng mellem udvikling i bedømmelse og den avlsmæssige udvikling.

Det Europæiske Fællesskab ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

For pattelængde- og tykkelse har det avlsmæssige niveau været konstant, mens det har været svagt stigende for bagyverhøjde. Optimum for bagyverhøjde er 9, og den avlsmæssige udvikling har dermed været gunstig.

Tyrevalget betinger fremgang for malkeorganer

Overordnet set har der dermed været en gunstig avlsmæssig udvikling for egenskaberne som indgår i malkeorganer, selvom der ofte ses en ugunstig udvikling i den gennemsnitlige bedømmelse. Der er dermed ikke grund til at tro, at der sker en avlsmæssig forringelse af malkeorganerne.

Baggrunden for den gunstige udvikling for køerne underbygges også af den avlsmæssige udvikling hos de afprøvede tyre. I nedenstående figur viser den blå linje den avlsmæssige udvikling hos afprøvede ungtyre. Linjen viser, at niveauet har været konstant for tyre født fra 1994 til 2000. Tyrene som er født fra 2001 og fremover har en gunstig udvikling for malkeorganer. Årsagen til at tyrene har haft den gunstige udvikling er, at tyrefædrene er udvalgt med vægt på blandt andet malkeorganer.

Den røde linje viser niveauet af de anvendte tyre fra de enkelte årsgange vægtet ud fra det antal køer, som tyrene er fædre til. Den røde linje ligger over den blå linje, hvilket viser, at de tyre som er anvendt kraftigst – altså brugstyrene – har et højere avlsmæssigt niveau for malkeorganer end den gruppe af ungtyre som de er udvalgt iblandt.

